

— Եմ խնդրակներս երկու տարի եւ անելի է, որ գնացին եւ դարձան յուսահատ. երկուքն էլ վախճանուած են խոստովանող մահուամբ, իրենց հոգիները մեզ բարեխօս ընդունի աստուած:

Եւ այս գրուցելուն՝ երեսը կը խաչակնքէր, Գրիգոր պարտական լինելով նորա խաբէութեան հետեւելու ինքն էլ խաչակնքեց, եւ որոշեց այլեւս իւր կողմէն չի կրկնել այդ ազատութեան դիպուածը, վասնզի յայտնի տեսաւ, որ անյազ ծերը այդ ժառանգութեան տիրանալու մեծ փափաղ ունէր եւ իր նպատակին հասնելու համար ամէն բանի ձեռնարկել կարող էր. ուստի ոտք ելաւ հրաժարականը տալու համար, իսկ Մուշեղ՝

— Նիստ, որդի, ի՞նչ կը շտապես,— ըսաւ,— սա նժոյգներուն խօսքը դեռ չի կրցանք լմնցնել, քեզի էլ մեղք է, ես գիտեմ, որ հիմա աչդ Կամսարականք Արշակունեաց տեսրք՝ մեծ գին չեն կարող վճարել, վասնզի իրենց մեռած եղբոր Սուրենի ժառանգութիւնը Բագրատունեաց Տիկնոջ ծախեցին, ուստի դու լաւ կ'ընես եթէ մեզի տաս այդ կենդանիները եւ արժէքն ընդունիս մեր գանձէն:

— Ձեր կամքը հրաման է, իշխան, բայց ես եւ իմ ընտանիքս Բագարան կը բնակինք եւ եթէ ձեռնունայն դառնանք՝ Կամսարական իշխանին կամքը առանց կատարելու, ձեր իմաստութիւնը կերեւակայէ թէ ի՞նչ դժուար վիճակի մէջ կրնանք գտնուիլ:

— Այո, այդ ճշմարիտ է, բայց Կամսարականք շատ բարեսիրտ են եւ ներողամիտ, միայն այդ Սուրենը շատ խիստ եւ չարահոգի էր, ես իրեն պէս կամակոր, ոխապահ տղայ չեմ տեսել հայոց իշխանաց մէջ, աստուած լուսաւորէ հոգին: Բայց Ներսէս լաւ մարդ է, անյիշաչար է, դու կրնաս աներկիւղ ձիերն ինձ տալ, որդի՛:

— Շատ սիրով, միայն մենք պզտի մարդիկ ենք, կը վախենք, իշխան, հրաման տուէք ձեր ատենադարին երկու տող գրել՝ իմացնելով Կամսարական իշխանին թէ ձեր բարձր հրամանին հնազանդելու համար ձիերը թողինք. եւ մեր նուաստութիւնը ուրախ եւ հանգիստ սրտով կ'երթանք:

— Զիմա շուտով ճամփա՞յ պիտի ելնէք:

— Ոչ, դեռ քանի մը օր հոս ենք: Դեռ ուխտ ունինք Սուրբ Կարապետ...

— Լաւ՛, դեռ ժամանակ կայ այս նիւթիս վրայ խօսելու: Վաղն առաւօտ այս ատեններս եկ տեսնուինք: